

de noot bij de door de Afdeling aangehaalde uitspraak van 14 december 2007 («JG» 2008/12). De Afdeling stelt vast dat het college de aanvraag voor de ligplaats terecht heeft afgewezen. Uit de uitspraak blijkt (dat is niet in de samenvatting opgenomen) dat het college in april 2012 voor dit schip ten onrechte een ligplaatsvergunning voor de huidige locatie heeft verleend. Het college ging er namelijk van uit dat het schip van appellant werd bewoond en dus een woonschip was. Dat zal verklaren waarom het college appellant in november 2015 op de wachtlijst heeft geplaatst voor het krijgen van een andere ligplaats, in juli 2018 aan hem heeft meegedeeld dat er een andere ligplaats was vrijgekomen en hem toen in de gelegenheid heeft gesteld om voor deze ligplaats een ligplaatsvergunning aan te vragen.

ing. W. Vos

eigenaar van Wim Vos Advies

Openbare orde en veiligheid

35

De Wet Bibob en slecht levensgedrag

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

9 september 2020, 202000372/1/A3,

ECLI:NL:RVS:2020:2174

(mr. Scholten-Hinloopen, mr. Wissels, mr.

Kuijjer)

Noot mr. dr. drs. B. van der Vorm

Wet Bibob. Bestuursstrafrecht. Openbare-orde-recht.

[Wet Bibob art. 3, Dienstenrichtlijn art. 10]

Bij besluit van 15 augustus 2019 heeft de burgemeester een vergunning aan Wow Sensation geweigerd voor de exploitatie van horecabedrijf Club The Sense aan de Noorddammerweg 24 in De Kwakel. Wow Sensation is exploitant van de club. Op 10 december 2015 heeft de burgemeester

haar een vergunning verleend voor de exploitatie van de club. Omdat die vergunning op 10 december 2018 was verlopen zijn de activiteiten gestaakt. Op 5 maart 2019 heeft Wow Sensation een nieuwe aanvraag om een exploitatievergunning gedaan. Daartoe heeft zij een Bibob-vragenformulier ingevuld en ingediend. De burgemeester heeft de vergunning geweigerd op grond van art. 3 lid 6 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob). De burgemeester heeft zich daarbij op het standpunt gesteld dat er feiten of omstandigheden zijn die redelijkerwijs doen vermoeden dat [gemachtigde], enig aandeelhouder en bestuurder van Wow Sensation, valsheid in geschrifte heeft gepleegd. De burgemeester heeft ten onrechte toepassing gegeven aan art. 3 lid 6 Wet Bibob. De burgemeester heeft evenwel met succes het bepaalde in art. 2:28 lid 2 aanhef en onder b van de APV Uithoorn 2019 toegepast.

Appellanten

tegen

de uitspraak van de voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam

Samenvatting uitspraak

Bij besluit van 15 augustus 2019 heeft de burgemeester een vergunning aan Wow Sensation geweigerd voor de exploitatie van horecabedrijf Club The Sense. Wow Sensation is exploitant van de club. Op 10 december 2015 heeft de burgemeester haar een vergunning verleend voor de exploitatie van de club. Omdat die vergunning op 10 december 2018 was verlopen zijn de activiteiten gestaakt. Op 5 maart 2019 heeft Wow Sensation een nieuwe aanvraag om een exploitatievergunning gedaan. Daartoe heeft zij een Bibob-vragenformulier ingevuld en ingediend. De burgemeester heeft de vergunning geweigerd op grond van art. 3 lid 6 Wet Bibob. De burgemeester heeft zich daarbij op het standpunt gesteld dat er feiten of omstandigheden zijn die redelijkerwijs doen vermoeden dat [gemachtigde], enig aandeelhouder en bestuurder van Wow Sensation, valsheid in geschrifte heeft gepleegd. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de burgemeester niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat er feiten en omstandigheden zijn die redelijkerwijs doen vermoeden dat [gemachtigde] bij het invullen van het Bibob-vragenformulier ter verkrijging

van de exploitatievergunning valsheid in geschrift heeft gepleegd.

De burgemeester heeft de vergunning eveneens geweigerd op grond van art. 2:28 lid 2 aanhef en onder b APV Uithoorn 2019. In dit geval is van belang dat de burgemeester aannemelijk heeft mogen achten dat [gemachtigde] betrokken was bij een strafbaar feit op grond van de Opiumwet, te weten het exploiteren van een hennepkwekerij. Gezien de aard en ernst van dat feit moet het ook voor [gemachtigde] aanstonds duidelijk zijn geweest dat dit een activiteit betreft die de vrees rechtvaardigt dat de belangen die gediend worden met de voorwaarde over het levensgedrag van de exploitant/leidinggevende van het horecabedrijf in het geding zijn. De Afdeling ziet in dit geval geen grond voor het oordeel dat de toepassing van het vereiste dat de aanvrager niet in enig opzicht van slecht levensgedrag is, zich niet verdraagt met art. 10 van de Dienstenrichtlijn.

NOOT

1. Sinds het uitbreken van de coronacrisis zijn er veel minder uitspraken over de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: Wet Bibob) verschenen dan ervóór het geval was. Deze uitspraak van de Afdeling over de toepassing van de Wet Bibob is de eerste die van belang is sinds de uitbraak van COVID-19. De feiten in deze zaak zijn als volgt: de burgemeester van Uithoorn heeft op 10 december 2015 een vergunning verleend aan Wow Sensation voor de exploitatie van het horecabedrijf Club The Sense. Deze vergunning is op 10 december 2018 verlopen en de activiteiten zijn gestaakt. Derhalve heeft Wow Sensation een nieuwe aanvraag gedaan om een exploitatievergunning te verkrijgen. De burgemeester heeft bij besluit van 15 augustus 2019 de vergunning echter geweigerd op grond van art. 3 lid 6 Wet Bibob. Er zijn volgens de burgemeester namelijk feiten en omstandigheden aanwezig die redelijkerwijs doen vermoeden dat de gemachtigde (enig aandeelhouder en bestuurder van Wow Sensation) valsheid in geschrift heeft gepleegd, omdat vragen uit het Bibob-formulier – naar het oordeel van de burgemeester – door de gemachtigde bewust onjuist zijn beantwoord (r.o. 1.1). Daarnaast is de vergunning eveneens geweigerd op grond van art. 2:28 lid 2 aanhef en

onder b APV Uithoorn 2019, omdat de gemachtigde volgens de burgemeester in enig opzicht van slecht levensgedrag is. In beroep is de burgemeester door de rechtbank in het ongelijk gesteld. Zowel de burgemeester als Wow Sensation hebben hoger beroep ingesteld.

2. In hoger beroep zijn vooral twee vragen van belang: 1) kan de burgemeester met succes art. 3 lid 6 Wet Bibob toepassen en de vergunning weigeren? en 2) kan de burgemeester met succes art. 2:28 lid 2 aanhef en onder b APV Uithoorn 2019 toepassen en de vergunning weigeren? Om met de eerste vraag te beginnen, is de Afdeling duidelijk: de burgemeester heeft ten onrechte de weigeringsgrond van art. 3 lid 6 Wet Bibob toegepast. Volgens de Afdeling heeft de burgemeester onvoldoende inzichtelijk gemaakt dat sprake is van omstandigheden die redelijkerwijs doen vermoeden dat de gemachtigde bij het invullen van het Bibob-vragenformulier valsheid in geschrift heeft gepleegd. Dit is in deze casus vooral een feitelijke kwestie: is sprake van financiering met vreemd vermogen of eigen vermogen? Er zijn volgens de Afdeling onvoldoende feiten en omstandigheden aanwezig die leiden tot het oordeel dat de gemachtigde de betreffende vragen bewust onjuist heeft beantwoord. Afgezien van deze feitelijke vraag, is naar mijn mening vooral de werking van art. 3 lid 6 Wet Bibob interessant. In het verleden is deze weigerings- en intrekingsgrond door mij als een 'strafrechtelijke' grond aangeduid (B. van der Vorm, 'De "strafrechtelijke" weigerings- en intrekingsgrond van art. 3 lid 6 Wet Bibob', *Gst.* 2013/91, p. 488-496). Deze grond laat duidelijk zien hoezeer het aanschuurt tegen het strafrecht. De burgemeester moet deugdelijk motiveren dat er feiten en omstandigheden zijn die redelijkerwijs doen vermoeden dat de betrokkene bij het invullen van het Bibob-vragenformulier ter verkrijging van de exploitatievergunning valsheid in geschrift heeft gepleegd (r.o. 5). Valsheid in geschrift is strafbaar gesteld in art. 225 Wetboek van Strafrecht (Sr) en het eerste lid luidt als volgt: 'Hij die een geschrift dat bestemd is om tot bewijs van enig feit te dienen, valselijk opmaakt of vervalst, met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, wordt als schuldig aan valsheid in geschrift gestraft, met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.' Dit is een doleus delict, hetgeen betekent dat de verdachte

opzettelijk (oogmerk) heeft gehandeld. De onderhavige casus laat – in lijn met eerdere jurisprudentie hieromtrent (zie bijv. CBb 31 maart 2015, ECLI:NL:CBB:2015:116, *Gst.* 2015/57, m.nt. Van der Vorm) – zien dat in de bestuursrechtelijke procedure het bestanddeel ‘oogmerk’ van art. 225 lid 1 Sr niet bewezen hoeft te worden. Er kan worden volstaan met het ‘deugdelijk motiveren’ van het bestuursorgaan. Deze toepassing van art. 3 lid 6 Wet Bibob, zal menig strafrechtjurist de wenkbrauwen doen fronsen, maar het is de realiteit ten aanzien van de Wet Bibob.

3. Nu de burgemeester niet rechtmatig toepassing heeft gegeven aan art. 3 lid 6 Wet Bibob, is het de vraag of de vergunning terecht kon worden geweigerd op grond van art. 2:28 lid 2 aanhef en onder b APV Uithoorn 2019. In deze casus krijgt de burgemeester het gelijk aan de zijde. De burgemeester heeft namelijk aannemelijk mogen achten dat de gemachtigde betrokken was bij een strafbaar feit op grond van de Opiumwet, en wel het exploiteren van een hennepkwekerij. Het financiële voordeel wordt geschat op € 22.287,64. Het moet volgens de Afdeling voor de gemachtigde duidelijk zijn geweest dat dit een activiteit is die de vrees rechtvaardigt dat de belangen die gediend worden met de voorwaarde over het levensgedrag van de exploitant/leidinggevende van het horecabedrijf in het geding zijn. Volgens de Afdeling is er geen grond voor het oordeel dat de toepassing van het vereiste dat de aanvrager niet in enig opzicht van slecht levensgedrag is, zich niet verdraagt met art. 10 Dienstenrichtlijn (r.o. 6.3). Het betoog van de burgemeester slaagt. Het lijkt erop dat de Dienstenrichtlijn in het verband van de Wet Bibob is ontdekt. Zo is recentelijk door de Afdeling uitgemaakt dat het verbroken zakelijke samenwerkingsverband geen strijd oplevert met art. 10 lid 2 onder d, e, en f Dienstenrichtlijn (ABRvS 4 september 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3050, *Gst.* 2020/40, m.nt. Van der Vorm). Ook is het criterium ‘niet in enig opzicht van slecht levensgedrag’ niet in strijd met art. 10 Dienstenrichtlijn (ABRvS 18 december 2019, ECLI:NL:RVS:2019:4258, *AB* 2020/156, m.nt. Zorg & Farafonow). In die zin past deze uitspraak van de Afdeling goed in de bestaande lijn van jurisprudentie over deze kwestie.

4. Uit deze uitspraak blijkt dat de gemachtigde de ‘rotte appel’ is. De burgemeester heeft tevergeefs geprobeerd om de vergunning te weigeren op grond van art. 3 lid 6 Wet Bibob, maar dit lukte

wel door toepassing te geven aan het bepaalde in art. 2:28 lid 2 aanhef en onder b APV Uithoorn 2019. Voorts lijkt het zo te zijn dat de burgemeester in deze zaak geen advies heeft gevraagd aan het Landelijk Bureau Bibob. Het is de verwachting dat in de toekomst minder advies zal worden gevraagd aan het Landelijk Bureau Bibob, omdat bestuursorganen meer bevoegdheden zullen gaan krijgen om het eigen Bibob-onderzoek te gaan verrichten (B. van der Vorm, ‘De uitbreiding van de tipfunctie in de Wet Bibob: ongegeneerd klikken of wettelijk waarschuwen?’, *Gst.* 2020/45, p. 230-237). In deze zaak kan evenwel de vraag worden opgeworpen, waarom de burgemeester geen gebruik heeft gemaakt van art. 3 lid 1 Wet Bibob, en dan in het bijzonder de ‘a-grond’ (witwasgrond). De gemachtigde was kennelijk betrokken bij de exploitatie van een hennepkwekerij, waardoor groot financieel voordeel is behaald. Wellicht durfde de burgemeester het niet aan om zelfstandig toepassing te geven aan de witwasgrond. Op het eerste gezicht lijkt het namelijk zo te zijn dat ook in die weigeringsgrond muziek zou kunnen zitten. Voor het eindresultaat maakt het niets uit: de burgemeester heeft met succes de vergunning kunnen weigeren.

mr. dr. drs. B. van der Vorm
universitair docent straf(proces)recht Universiteit
Utrecht

Blijf op de hoogte van het laatste gemeentenuws

Snel en gemakkelijk!

Schrijf je nu in voor onze gratis nieuwsbrieven!

Op Gemeente.nu lees je:

- Het belangrijkste gemeentenuws, achtergronden, opinieblogs en méér
- Gericht op gemeenteambtenaren
- Ingedeeld naar relevante thema's zoals sociaal, dienstverlening en veiligheid
- De gratis nieuwsbrieven van Gemeente.nu bieden:
 - Tweemaal per week het laatste nieuws in je mailbox
 - Tweewekelijkse en maandelijkse themanieuwsbrieven op jouw interessegebied

Gemeente.nu

Schrijf je snel en eenvoudig in via gemeente.nu/nieuwsbrieven

Sdu

Alle rechten voorbehouden.

Het tijdschrift jurisprudentie voor Gemeenten («JG») is dé actuele bron voor uitspraken op het terrein van het lokale bestuur. «JG» verschijnt zes keer per jaar, zodat de lezer regelmatig een overzicht ontvangt van belangrijke uitspraken. De redactie, bestaande uit deskundigen, maakt uit de grote hoeveelheid uitspraken een selectie van voor gemeenten belangrijke en relevante jurisprudentie. De uitspraken worden compact en kernachtig weergegeven in samenvattingen en voorzien van noten. Daarbij wordt verwezen naar relevante wet- en regelgeving en mogelijke vindplaatsen. In «JG» worden geen uitspraken op het gebied van sociaal recht opgenomen. De integrale teksten van uitspraken met een ECLI-nr. zijn terug te vinden op www.rechtspraak.nl.

Jurisprudentie voor gemeenten

Hoofredacteur

Mw. mr. M. Geertsema

Vaste medewerkers

Mw. mr. E. Baljic, advocaat Loyens & Loeff N.V.

Prof. mr. T. Barkhuysen, advocaat Stibbe, hoogleraar Staats- en Bestuursrecht UL

Mw. mr. C.E. Barnhoorn, advocaat Pels Rijcken & Droog- leever Fortuijn N.V.

Mw. mr. M. Claessens, advocaat Stibbe

Mr. drs. H. Doornhof, advocaat AKD

Mw. mr. T. ten Have, adviseur Ten Have Advies

Mr. J. de Heer, advocaat Loyens & Loeff N.V.

Mw. mr. M. Holtkamp, advocaat Van Benthem & Keulen

Mr. R. de Korte, senior beleidsmedewerker belastingzaken VNG

Mw. mr. M.G. Nielen, advocaat Pels Rijcken

Mr. R.D. van Oevelen, advocaat bij Cees Advocaten N.V.

Mr. D.R. Pinxter, advocaat AKD

Mw. mr. dr. C. Raat, zelfstandig onderzoeker, adviseur en opleider verbonden met de UT

Mr. O. Schuwer, Schuwer Opleidingen & Advies

Mw. mr. drs. A. Span, advocaat Stibbe

Mw. mr. ing. J.J. Thoonen, Thoonen Juridisch Advies

Prof. mr. dr. M. Vols, hoogleraar Openbare-orderecht RUG

Ing. W. Vos, Wim Vos Advies

Mr. H.S. de Vries, jurist bij Hisse de Vries Bestuursrecht B.V.

Redactie

Lia de Jong

l.d.jong@sdu.nl

ISSN 0924-4824

Advertentieacquisitie

Cross Media Nederland

Tim Lansbergen

010-7607324

tim@crossmedianederland.com

Prijs: € 149,- excl. btw per jaar. Vanwege de aard van de uitgave gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht. Uw persoonlijke gegevens worden door ons zorgvuldig behandeld en beveiligd. Wij verwerken uw gegevens voor de uitvoering van de (abonnement)overeenkomst en om u op uw vakgebied van informatie te voorzien over gelijksoortige producten en diensten van Sdu Uitgevers bv. Voor het toesturen van informatie over (nieuwe) producten en diensten gebruiken wij uw e-mailadres alleen als u daarvoor toestemming heeft gegeven. Uw toestemming kunt u altijd intrekken door gebruik te maken van de afmeldlink in het toegezonden e-mailbericht. Als u in het geheel geen informatie wenst te ontvangen over producten en/of diensten, dan kunt u dit laten weten aan Sdu Klantenservice: informatie@sdu.nl. Abonnementen gelden voor minimaal één jaar en hebben een opzegtermijn van twee maanden. Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel. Voor informatie over onze leveringsvoorwaarden kunt u terecht op www.sdu.nl.

Aanbevolen citeertitel: «JG» 2020/1

Jaargang 30

©Sdu Uitgevers B.V. 2020